

נחש רק 6 x נכונים והזכיה הגדולה שלך!

01	02	03	04	05	06	07
08	09	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	32	33	34	35
36	37	38	39			

עכשיו, שני מיליון ל"י
יכולות להיות שלך

נופעל הפיס

שלום

ולהתראות בדקליה

כפר נופש ארצישראלי ליד ימית
טל. 057-87177 ובמשרדי הנסיעות

קול השלום -
הקול שלך!

מוצטפה בארזאני (שני משמאל, בשנת 1973)
ישראל לא עשתה שום דבר למען הכורדים

יחסים מרחביים

מי בגד בכורדים?

ערב מותו, האשים
בארזאני את ישראל
שבגרה בעם הכורדי

"חרות לכורדיסטאן" צעקו הלוחמים. שהסתערו השבוע על מעוזי הצבא האיראני בחבל הכורדי של איראן. הם הפחידו את האיתאליה רוחאללה חומייני עד כדי כך, שהוא הבטיח להם אוטונומיה גוסטיבגין, ואף מינה מושל כורדי לחבל. כי הכורדים, שהם ברובם (אך לא כולם) מוסלמים-סונים, אינם מוכנים לקבל את מרותו של מימשל מוסלמי-שיעי. יתר על כן, נפילת השאה הפיחה בהם תיקווה חד-שה לשיחרור החלק האיראני של כורדיסטאן, וכינון מדינה עצמאית בו. אדם אחד, שהיה חווה במאורעות אלה בהתלהבות, לא זכה לראותם. לפני כמה שבועות נפטר מוצטפה בארזאני, המנהיג האגדתי של החבל העיראקי של כורדיסטאן.

אך חודשיים לפני שמת, העניק בארזאני ראיון לפרשן האמריקאי הימני ויליאם ספיר, המנהיג הכורדי התמרמר בו על השאה הבוגדני, על ממשלת ארצות הברית — ועל ישראל.

נשק מישראל. טענותיו כלפי השאה ידועות. ב-1972 הציע השאה סיוע ונשק לכורדים בעיראק, כדי שיתמרדו נגד ממשלת בגדאד השמאלנית. השאה ביקש גם מן האמריקאים לקחת חלק במיבצע, ואכן, בעת ביקור בטהראן, אחרי ביקור במוס קבה, הבטיחו הנשיא ריצ'ארד ניקסון והגנרל קסיניגר את העזרה המבוקשת. בארזאני החשדן לא הסתפק בכך, לפני שהחליט לפתוח במרד. תבע ערובה אמריקאית מפורשת לכך, שהשאה לא יבגוד בו לפתע. ואכן, בשיחה עם בנו של בארזאני, שנערכה במפקדת סוכנות הביון האמריקאית (סייאיאי) בווינגטון, נתן קסיניגר הבטחה זו.

השאה סיפק את הנשק. לדברי בארזאני: "בעיקר נשק סובייטי, שנלכד עלי ידי ישראל במלחמת 1967". המרד הגדול התחיל. סונדרס ואתרטון, הוא נסתים לפתע. חשדו של בארזאני היה מוצדק. ברגע שעלה בידי השאה להגיע לידי הסדר עם עיראק, הוא בגד בכורדים. במאוס 1975 הוא חתם על הסכם ידידות עם העיראקים.

ובארזאני פנה אל האמריקאים, תבע מהם לכבד את התחייבותם. אולם קסיניגר ושני עוזריו, ששמותיהם ידועים היטב בישראל — אלפרד לרוי אתרטון והארולד סונדרס — השיבו את פניו ריקם. כאשר ביקשו חוקרי הקונגרס האמריקאי מקסיניגר ל-הסביר את הבגידה, השיב להם הנרי הגדול, בציניות גמורה: "פעולות חשאיות אינן עבודה מיסיונרית".

הצעה ישראלית. לפני כן קרתה (המשך בעמוד 46)

* כורדיסטאן — הארץ שבה מהווים הכורדים את הרוב — מחולקת בעיקרה בין תורכיה, עיראק ואיראן. יש חבלים כורדיים קטנים יותר בברית המועצות ובסוריה.

טכסיהתחיתה, פתיחה מיידית של הגבול בין שתי המדינות. בגין ידע היטב כי אל-סאדאת אינו מסכים לכך, מטעמים פנימיים וחיצוניים, ומבקש לפתוח בתנועה חופשית בין שתי המדינות בתום כמה חודשים, כאשר יוחלפו השגרירים. משום כך היה להתחממותו של בגין אופי פרו-בוקטיבי כלשהו, ברוח "אני שוחר-שלום יותר ממנו".

● הכריז בגין כי השיג את הסכמת הנשיא ג'ימי קארטר ואל-סאדאת לחתימת הסכם השלום בשלוש הבירות — ווינגטון, ירושלים וקאהיר. בגין ידע באותו רגע כי אל-סאדאת מבקש למנוע זאת, אף כי לא התנגד לכך רשמית. ואכן, ברגע האחרון נכנע בגין לרצונו של אל-סאדאת והחווה נחתם בווינגטון בליבר.

אין ספק שכאשר נחתם סוף-סוף חוזה השלום בשלום, הפליט לפחות הנשיא קארטר אנוחה חרישית של הודיה לאלהיו. **בגין התרגז.** פרשת אתר-התחיתה היתה חשובה למדי. היא מצביעה על כל מעלותיו ומגבלותיו של מנחם בגין. תחילה העלה הנשיא אל-סאדאת רעיון מהפכני: שחווה-השלום ייחתם בהרסיני, תוך הקמת שלושה בתי-חפילה לשלוש הדתות שם.

היה זה רעיון סאדאתי אופייני: סמלי, דרמאטי, אידיאלי מבחינת משיכתה של תשומת-לב עולמית.

בגין היה צריך להיאחז ברעיון זה בשתי ידי. כי הרעיון כלל את כל אשר ישראל מעוניינת בו: דרמטיזציה מירבית של מעשה-השלום, וכינון השלום באקט דור צדי מובהק, על אדמת המרחב עצמו. אולם בגין התרגז. איש אינו יכול לדעת למה. מפני שהיה זה רעיון של אל-סאדאת? מפני שהנשיא המצרי לא התמייץ עימו? מפני שחשש שזהו טכס להקדמת הנסיגה של צה"ל מסיני? מפני שנשלל טכס ישראלי?

אין לדעת. ברור רק כי בגין טירפד את הרעיון, והציע טכס משולש בשלוש הבירות. הדבר מוכיח כי בגין היטב את חשיבות האקט הדריצדי על אדמת המרחב. אך בינתיים התרגז אל-סאדאת על טירי פוד רעיונו שלו. לכן השיב בצורה אופיינית אף היא: הוא שלל את הטכס המשותף, ושהיה מביא אותו לירושלים, והחל מסיף לחתומה במקום אחד ויחיד: ווינגטון.

הוא נימק זאת בצורה מסוכנת: שהר שלום כולו הוא מעשה ידי הנשיא קארטר, שרק לו מגיע הפרס, ושטכסיהתחיתה הוא פרס כזה הניתן לקארטר. כך איבד החווה הרבה מאופיו כחווה ישראלית-מצרית, הפך לחווה כפול — אמריקאית-מצרית ואמריקאית-ישראלית.

תחליף ערוב. בסופו של דבר זכה בגין במילוי המישאלה, שפעמה בליבו מאז ביקורו של אל-סאדאת בירושלים: לערוך ביקור ממלכתי משלו בבירת מצריים. הדבר נמנע ממנו שוב ושוב במשך 17 חודשים, כסימן של אירצון מצד הנשיא המצרי על עמדותיו הפוליטיות. הפעם הסכים אל-סאדאת.

אך יהיה זה ביקור בעל דיוקן מיוער, המעשה החגיגי הגדול, שהיה מסמל בכל הדורה את ההשלמה הישראלית-ערבית, לא התקיים השבוע. החגיגה על דשא הבית-הלבן היתה תחליף עלוב למדי.